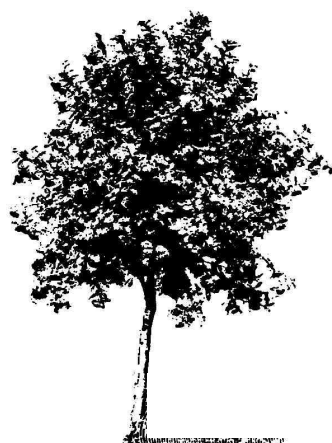

XVIII OGÓLNOPOLSKI
KONKURS POETYCKI
im. MELANII BURZYŃSKIEJ

pn.

„**P**oezja
życiem
pisana”

Moniecki Ośrodek Kultury
19-100 Mońki
ul. Białostocka 25
tel./fax. 85 716 24 64
namojlik.k@kulturamonki.pl
www.kulturamonki.pl

Mońki 2021

Wstęp
Krystyna Gudel

Redakcja
Katarzyna Namojlik

Wydawca
Moniecki Ośrodek kultury
w Mońkach, ul. Białostocka 25

Druk
Moniecki Ośrodek Kultury
w Mońkach, ul. Białostocka 25

Jesień

przysiadła zaduma pod lasem
jesień w sukni z babiego lata
rozlewa wino i złoto

liść gada z wiatrem
nuci pieśń przemijania

zakwitł liliowy wrzos
naniżę na kuleczki myśl
zasmakuję zapach ziemi
las westchnie
szepem
opowie nową historię

Wyciąg z protokołu posiedzenia jury

XVIII OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU POETYCKIEGO im. MELANII BURZYŃSKIEJ pn. „POEZJA ŻYCIEM PISANA”

Komisja w składzie:

1. Krystyna Gudel – poetka – przewodnicząca komisji
2. Bożena Kupińska – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Jaświłach
3. Katarzyna Namojlik – instruktor Monieckiego Ośrodka Kultury

na posiedzeniu dn. 19 listopada 2021 r. po zapoznaniu się z nadesłanymi zestawami wierszy postanowiła przyznać:

W kategorii II:

I nagrody nie przyznano

II nagrodę

Annie Piliszewskiej z Wieliczki za zestaw wierszy opatrzony godłem MALWINA

III nagrodę

Reginie Świtoń z Knyszyna za zestaw wierszy opatrzony godłem POWIEW JESIENI

Wyróżnienia :

Grażynie Cylwik z Białegostoku za zestaw wierszy opatrzony godłem AGA

Januszowi Pyzińskiemu z Podgrodzia k. Dębicy za wiersz *Babcia Nasturcja* opatrzony godłem NIKIFOR

Annie Czartoszewskiej z Plewek koło Szepietowa za wiersz *O niej* opatrzony godłem MELA

Maciejowi Henrykowi Modzelewskiemu z Białobrzegów za wiersz *Obrazki* opatrzony godłem DZIERZBA

Przyznano również **Nagrodę Wójta Gminy Jaświły: Urszuli Krajewskiej – Szeligowskiej** z Białegostoku za wiersze *Najpracowitsza* i *Jej poezja* opatrzone godłem ŚWIERK w wysokości 500 złotych.

W kategorii I nagród nie przyznano.

Dmuchawiec

drga rozgrzane powietrze
tworzy miraż
plotę wianek
ubrana w koronę
tańczę w rytm
kropel deszczu

słoneczna żółć rozlana
po zielonej trawie
za chwilę zmieni się w dmuchawce
pyłek z wiatrem zawiruje
zanuci pieśń przemijania

WYRÓŻNIENIE

AGA

Grażyna Cylwik (Białystok)

Tobie

w chacie cisza śpiewa
szuka ciebie Melanio
wracasz do burzy
do portu pachnącego chlebem

wiatr wkrada się w kłosa
tuli twe ramiona
Matka ziemia
wije sieć miłości

Jej oczy – małe ojczyzny

Wiersze nadesłane na XVIII Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Melanii Burzyńskiej pod hasłem „Poezja życiem pisana” nawiązują do codzienności, przemijania, wspomnień, tęsknoty i zadumy. Podpowiadają, że coś było, a już nie ma, że nadchodzi nowe, czas zmian. Ale jakie są te zmiany? Co zostało w pamięci, co przetrwa?

Wiersze nie dają gotowych odpowiedzi, lecz sugerują, że *Coś w bezpowrotność wyruszyło*, że *to po latach nazwiesz świętym*, bo *Szal matki znika wśród zieleni*, a *Jesień jak pająk dzierga smutek*. I choć *Czas pleców zgiętych w pół i ból rąk nie wróci*, bo *Odszedł w dal, gdy wjechały na pola maszyny, Traktorów i kombajnów ryki, huki, trzaski/ Sielskość dawną zabrały, to nowa era nową rzeczywistość tworzy, A z ziem najpracowitsza patrzy w lepszą przyszłość*.

W tym wszystkim też Melania, której hołd składają poeci, bo *Jej oczy – małe ojczyzny*, *Jej dłonie – sierpy pacierzy*, *Jej życie – zachody i wschody*.

Świat bliski poetce Melanii pozostaje w zapisanych opowieściach, w Jej wierszach i w wierszach konkursowych, bo wiejska rzeczywistość nabiera innych barw, innych dźwięków i obrazów.

A więc to, co zapamiętane i opisane, niech służy następnym pokoleniom i niech będzie hołdem dla Patronki konkursu.

Krystyna Gudiel

Cytaty pochodzą z wierszy:

A. Piliszewskiej,
U. Krajewskiej-Szeligowskiej,
A. Czartoszewskiej.

II NAGRODA

MALWINA

Anna Piliszewska (Wieliczka)

MELANCHOLIA (pantum)

Requiem słyhać na ściernisku –
Szerszeń żalobnie żegna sierpień.
Wieczór dogasa skrą w ognisku.
Rdzy smuga żarzy się na sierpie.

Szerszeń żalobnie żegna sierpień.
Wiersz chciał się zrodzić w koniczynie.
Rdzy smuga żarzy się na sierpie.
Rdzy smuga tli się w dzikim winie.

Wiersz chciał się zrodzić w koniczynie.
Melania upuściła pióro.
Rdzy smuga tli się w dzikim winie.
Jaświły mgieł spowite chmurą.

Melania upuściła pióro.
Wieczór dogasa skrą w ognisku.
Jaświły mgieł spowite chmurą.
Requiem słyhać na ściernisku...

WYRÓŻNIENIE

NIKIFOR

Janusz Pyziński (Podgrodzie)

Babcia Nasturcja

pszczoły przypominają wiosnę
a ona nie pamięta ostatniego kochania
albo udaje że nie wie
uznając to za znamię lub klątwę
z suchych łez buduje paciorkową drogę do pana
na wszelki wypadek gdyby nie mogła już rozpleść
sieci wokół ust by powiedzieć *dziękuję*

widok przekwitłych bzów gości w oczach
podkreślonych kredką wszystkich barw lata z połów fartucha
treść swojego świata zamyka w malutkim pokoju pragnienia
otrzymania świadectwa z paskiem ukończenia życia
pod majestatem słomianych pajaków

spełnionym wspomnieniem sadzi żywopłoty szczęścia
spokojna o nie nakręcony czas
jak wtedy kiedy dziadek wchodził
na szlak mlecznej drogi

niczym błędny ogień prowadzi do domu śniadanie
od fundamenty po dach
woł z najsmaczniejszych babcinych dań
dająca bezpieczny cień i azyl
zmęczonemu południu
rozchodzi się po domu
jak kadzidło z najcenniejszych flakonów

niczym malwa przy płocie wchłania gorzki smak przemijania
dumna diamentem rosy idzie ku słońcu płasem
szeptowłosym
na wietrze który na ramionach wnosi drewnianą kołyskę
w niedokończoną przestrzeń tam gdzie czas się zatrzymał
by zacząć dziezbę i przekazać wnukom chleb

prawie na krzyżu pod wiązkę chrustu
pragnącą być świętą – nasturcją pamiętam

WYRÓŻNIENIE

DZIERZBA

Maciej Henryk Modzelewski (Białobrzegi)

Obrazki

Czas się pogubił

Nie tę szufladę otworzył

Pradziadek ostrzy brzytwę na skórzanym pasku

Obok pędzelek i mydło

I skupienie

Wypycha językiem policzek

Staw zarosły sitowiem

Kurtyna leniwych promieni

Suszy się skopek na szerniałym płocie

Kosz papierówek w sieni

Niciane firanki w cegielkę

wata

i sztuczny kwiat

między oknami

święte obrazki uwięzione za ramką ślubnego zdjęcia

na poczerniałych fajerkach

burak z cukrem się piecze

pachnie

wiadro pluska się w studni

spękany kołowrót trzeszczy

sący się czas

na wsi

MELANCHOLIA II (pantum)

Bóg zrzucił z nieba śnieżny całun.

Mkną wilcze wycia od poręby.

W trumiennej ciszy chustę białą

Styczeń znów wbija z sopli zęby.

Mkną wilcze wycia od poręby.

W jabłoni kostniejącą gałąź

Styczeń znów wbija z sopli zęby

Jak w sztywniejące w bólu ciało.

W jabłoni kostniejącą gałąź

Wiatr stuka palcem posrebrzonym

Jak w sztywniejące w bólu ciało.

W kaplicy głośno biją dzwony.

Wiatr stuka palcem posrebrzonym

W jaświlskiej ciszy chustę białą.

W kaplicy głośno biją dzwony.

Bóg zrzucił z nieba śnieżny całun.

MELANCHOLIA III (pantum)

Coś w bezpowrotność wyruszyło.
W ogrodach kwiatów ornamenty.
Jeszcze nic nie wiesz, że ubyło
To, co po latach nazwiesz świętym.

W ogrodach kwiatów ornamenty.
Szał matki znika wśród zieleni.
To, co po latach nazwiesz świętym,
Dziś jeszcze trudno jest docenić.

Szał matki znika wśród zieleni.
Jesień jak pajak dzierga smutek.
Dziś jeszcze trudno jest docenić,
To, co jest czasu rdzą zasnutę.

Jesień jak pajak dzierga smutek.
Jeszcze nic nie wiesz, że ubyło
To, co jest czasu rdzą zasnutę.
Coś w bezpowrotność wyruszyło...

WYRÓŻNIENIE

MELA

Anna Czartoszewska (Plewki)

O niej

Jej oczy – małe ojczyzny,
gwiazdy nawleczone na naszyjnik wierszy.
Jej serce – kolebka pejzaży najbliższych,
podróż czułym piórem na księżyc.

Jej dłonie – sierpy pacierzy,
Snopy zboża, liść zasuszony kruchy.
Jej dom – chleb mieszany w słów dzieży,
Poezją wypchane poduchy

Jej życie – zachody i wschody
Żarna dni, cichej duszy zmagania.
Jej sen – odpoczynek po burzy,
Myśli wykrochmalone posłania.
*Wiersz poświęcony Melanii Burzyńskiej

Jej poezja

Jej poezja, ta życiem pisana.
Już na zawsze zostanie w Jaświłach,
Skryta w sercach, tej ziemi oddana,
Miłość do niej współziomkom wpoila.

Już na zawsze zostanie w Jaświłach
Ta, co ziemię sławiła rodziną.
Miłość do niej współziomkom wpoila.
Wędrowała łąkami nad Biebrzą.

Ta, co ziemię sławiła rodziną.
Będzie wiecznie już w ludzkiej pamięci
Wędrowała łąkami nad Biebrzą
I mieszkała w piosenkach „Kądzielnic”.

Będzie wiecznie już w ludzkiej pamięci,
Będzie wszelkie koła tęsknoty
I mieszkała w piosenkach „Kądzielnic”.
I fruwała nad łąką jak motyl.

Będzie wszelkie koła tęsknoty
Skryta w sercach, tej ziemi oddana,
I fruwała nad łąką jak motyl.
Jej poezja, ta życiem pisana.

III NAGRODA

POWIEW JESIENI
Regina Świtoń (Knyszyn)

Oleodruki

Jak promień szczęścia wniknęły w azyl pokoleń.
Niepowtarzalne piękno, świadectwo historii,
przemawiają spojrzeniem.

Matka – Jej serce włóczęgą przebite,
serce Syna cierniem porane.

Pamiętają dni, kiedy w pożogach grozy,
mgławicy łez, rozsypywało się
dziedzictwo królewskiego miasteczka.

Przetrwali, choć wokół kanonada pocisków,
bliznami od kul krwawiły ściany.

Nietknięte wichrami wojny, świadkowie wydarzeń,
przywołują zamierzchłe echa.

Chrystus od wieków spogląda dobrocią,
Maryja, z kwiatem wonnej lilii,
nadzieją się uśmiecha.

Nocą

Kiedy opadną resztki zmierzchu
i noc – mistrzyni gwiazd – rozlewa
poświatę księżycy,
wpatrzona w mistyczne chorały nieba,
majestatem przestworzy spojrzenie nasycy.

Kiedy odpływa w nieznane kolejny dzień
utkany z różnobarwnych zdarzeń,
w bezruchu ciszy modlitwa – pragnienie serca –
zacierza troski na mojej twarzy.

Kiedy bezsenność przysiadła na zmęczonych
powiekach, gąszcz myśli ogarnia bezdroży ciemność,
nadzieją rozświetlam roletę mojej duszy.

Bóg modli się ze mną.

* **

Odsłaniam kadry wspomnień mojego dzieciństwa.
W rodzinnej arkadii, potokach słońca,
niby motyl w kwiecistej sukience,
biegłam przez kobierzec liryką majową pachnącą.

Pszczoly – boginki miodu – rozsiewały radość
wtopione w bezkres żółci jaskrów, mleczy złotych.
W gobelinach zieleni pyszniły się rumianki, bukvice,
rdesty, przytulie, armie stokrotek.

Bociek zachwyty unosił ponad żagle obłoków.
Kukułka swoją wróżbą była dla mnie łaskawa.
Liść czterolistnej koniczyny skradłam na szczęście.
Wiatr ciepły, rodzinny, buzował w soczystych trawach.

W sitowiu rzeczka oddychała swobodą.
Gawrzyły helmiatki – strażniczki wodnych przestrzeni.
Dziś tylko spadochrony dmuchawców nad nami.
Ciebie i mnie czas odmienił.

Łąko...

NAGRODA WÓJTA GMINY JAŚWIŁY

ŚWIERK

Urszula Szeligowska – Krajewska (Krajewo Białe)

Najpracowitsza

*Ziemio o pełnych biodrach(...)
najpracowitsza bo
nadrabiająca wiekowe
zaległości
Melania Burzyńska*

Nie miałaś łatwo nigdy, ziemio sercu bliska,
Ale dotrzymać kroku innym ziemiom chciałaś.
Jak ich uboga krewna byłaś traktowana
Przez wieki, ale byłaś w planach swych ambitna.

Rozbrzmiewał kiedyś kosy srebrnej dźwięk w czas żniwny,
A skowronek nad polem rano pieśni nucił.
Czas pleców zgiętych wespół i bólu rąk nie wróci, odszedł w
dal, gdy wjechały na pola maszyny.

W przeszłości idylliczne znikają obrazki
I nie ma snopów zboża, kop siana, konika.
Traktorów i kombajnów ryki, huki, trzaski
Sielskość dawną zabrały – taka dziś muzyka

Z pól płynie. Nowa era – nowa rzeczywistość,
A z ziem najpracowitsza patrzy w lepszą przyszłość.